

Høringssvar - NOU 2018:16: Det viktigste først

Vårt svar er knyttet til de deler av NOU 2018:16 som omhandler det offentliges ansvar for tannhelsetjeneste, mens vi ikke har vurdert relevansen for helse- og omsorgstjenester i primærkommunene.

Departementet har bedt om vurdering av særlig 3 emner:

Prioriteringskriterier – som virkemiddel

Vi støtter de vurderinger og beskrivelse av de foreslåtte kriteriene knyttet til prinsippene for prioritering når det gjelder det offentliges ansvar for tannhelsetjeneste.

Kriteriene er ment brukt på både på faglig, administrativt og politisk nivå.

Slik de er utformet synes de være skjønnsbaserte. Skjønnsbaserte kriterier vil kunne gi forskjellige vurderinger av ulike aktører, noe som kan gi utfordringer med aksept for beslutningene.

Kriteriene kan være nyttige for offentlig finansierte tannhelsetjenester, men det krever etter vår mening noen forutsetninger som vil bli påpekt under.

Prioriteringskriterier – egnethet

Når det gjelder prioriteringer for offentlig finansierte tannhelsetjenester vil nytte- og ressurskriteriene kunne være svært egnet, men alvorlighetskriteriet kan skape noen utfordringer. Det å prioritere stønad til forebyggende tiltak er viktig, men her kan alvorlighetskriteriet - selv med den presisering utvalget har foretatt - kunne være et vanskelig kriterium, og dette må håndteres.

En annen utfordring, som utvalget ikke svarer på, er at for deler av pasienter i den offentlige tannhelsetjenesten har f.eks. den kommunale pleie- og omsorgstjenesten, foretatt en prioritering som forplikter den offentlige tannhelsetjenesten til å prioritere vedkommende; uavhengig om de har et tannbehandlingsbehov eller ei. Dette medfører at tannhelsetjenesten ikke har noen mulighet til å foreta en prioritering ift. hva som er pasientens behov for tannhelsehjelp.

Utvalget går ikke inn på hva som kan være egnet metodikk når det gjelder beslutninger om prioritering av hva som skal omfattes av offentlig finansierte tannhelsetjenester. Det må imidlertid utvikles en metodikk som ivaretar krav til åpenhet, legitimitet og aksept for beslutningene. Denne må være kunnskapsbasert, og vil bl.a. kreve godt datagrunnlag gjennom f.eks. nasjonale databaser med sykdoms- og behandlingsdata som omfatter hele tannhelsetjenesten, både privat og offentlig sektor.

Prioriteringskriterier – virkemidler

Vi er enig i utvalgets forslag om en samlet gjennomgang av dagens ordninger for offentlig finansierte tannhelsetjenester, med utgangspunkt i prinsippene for prioritering. Fremtidige rettigheter må dermed vurderes etter de prioriteringskriterier utvalget foreslår.

Vi mener det må etableres et nasjonalt kompetansemiljø også for tannhelsetjenesten, ikke bare kommunene, som tjenesten kan støtte seg til i praktisk prioriteringsarbeid.